

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI SƏHIYYƏ NAZİRLİYİ

TƏSDİQ EDİRƏM

**Tədris və müalicə işləri üzrə
prorektor, prof. Sabir Əliyev**

RAZILAŞDIRILIB

**Tədris və təhsildə keyfiyyət təminatı
şöbəsinin müd.dos.Kamandar Yaqubov**

NORMAL FİZİOLOGİYA KAFEDRASİ

"050803 – FİZİOTERAPİYA VƏ TİBBİ REABİLİTASIYA" ixtisasının

Normal fiziologiya-1 fənni üzrə

TƏDRİS PROQRAMI

BAKİ – 2023

Sillabusun mündəricatı:

1. Fənnə dair qısa məlumat;
2. “Normal fiziologiya-1” fənninin tədrisinin ixtisas üzrə məqsədi və hədəfləri;
3. “Normal fiziologiya-1” fənninin tədrisinin nəticəsində formalaşan kompetensiyalar;
4. “Normal fiziologiya-1” fənninin tədrisi üzrə olan mövzular (mövzu-təqvim planı);
5. Fənnin tədrisində istifadə ediləcək interaktiv tədris metodları;
6. Fənn üzrə ölçmə - qiymətləndirmə metodu;
7. Tələbələrin semestr ərzində fənn üzrə iş yükü
8. Metodiki təminat.
9. “Normal fiziologiya-1” fənninin təlim nəticələri ilə Proqramın Təlim Nəticələri ilə əlaqəliliyi;
10. Fənnin tədrisinin Proqramın Təlim Nəticələri ilə əlaqə səviyyəsi

FƏNNİN TƏDRİS PLANI
(Fənnə dair qısa məlumat)

Fənnin kodu	Fənnin adı	Dərsin növü	Tədris olunduğu		AKTS
			Kurs	Semestr	
İPF-B10	Normal fiziologiya-1	Məcburi	1	II	4

Tədris dili	Azərbaycan
--------------------	------------

Fənni tədris edən müəllim(lər)	<ol style="list-style-type: none">1. Prof. Məmmədov Arif Məmməd oğlu2. Prof. Kazımov Əhməd Hacı oğlu3. Dos. Mahmudov Rəşid Mahmud oğlu4. Dos. İbrahimova Əzizə Şükür qızı5. Dos. Baxşiyeva Zəmfira Tağı qızı6. Dos. İsmayılov Taryel Mustafa oğlu7. Dos. Həsənova Gülcəmal Əmir qızı8. Dos. Vəliyeva Gülnarə Cəfər qızı9. Dos. Əliyeva Dilarə Maqsud qızı10. Dos. Əliyev Aqil Xosrov oğlu11. Dos. Ağayeva Asya Hacı qızı12. B/m Rüstəmov Afaq Fətulla qızı13. B/m. Əliyeva Sevdə İbad qızı14. B/m. Məmmədli Şahmar Əjdər oğlu15. Ass. Cəfərova Aygün Mirdamət qızı16. Ass. Qəniyeva Fidan İlqar qızı17. Ass. Rüstəməzadə Azadə Azad18. Eminova Günay Aqil qızı19. Ass. Seyidbəyli Mehri İsa qızı20. Ass. Bayramov Adil Allahyar oğlu21. Müə. Abaszadə Zümrüd Əmirqulu22. Müə. Nəsirova Günel İlham qızı23. Müə. Eyvazova Şəhla Rahid qızı24. Müə. Həşimova Aysel Rafiq qızı
---------------------------------------	--

Fənnin ardıcılıq şərtləri	
Öncə tədrisi zəruri olan fənlər (Prerekvizit)	Anatomiya II, Anatomiya III,

Özündən sonra tədrisini saxladığı fənlər	Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənlərin də tədris olunması zərurəti yoxdur.
---	--

Fənnin məzmunu	<p>Tibb Universiteti üçün insan fiziologiyası üzrə tərtib olunan proqram ümumi praktik həkimin hazırlanması məqsədilə xəstəliklərin qarşısını almağa, sağlamlığın müdafiəsinə, saxlanmasına, sağlam həyat tərzinə, həmçinin fəal həyat fəaliyyəti və iş qabiliyyətinə doğru yönəldilmişdir.</p> <p>Fiziologiya sağlam insanın həyat fəaliyyəti və sağlam həyat tərzinin fizioloji əsasları haqda elm olub, tibbin metodoloji fundamenti, xüsusilə onun profilaktik istiqamətidir. Fiziologiya həmçinin sağlamlıq diaqnostikasının elmi əsası və insan orqanizminin funksional fəallığının proqnozlaşdırılmasıdır.</p> <p>Fiziologiya klinikaya qədər bölmədə tələbələrə tibbi-bioloji təhsilinin başa çatmış tədris fənni olub, üzvü surətdə biokimya, anatomiya, histologiya, patofiziologiya, farmakologiya fənnlərinin propedevtikası ilə əlaqədərdir. Bütün bunlar tibbi-bioloji və klinik fənnlərin tədrisinin yüksəldilməsi və müasir həkimin hazırlığının təkmilləşməsi üçün nəzərdə tutulur.</p>
-----------------------	--

Fənnin təlim nəticəsi	
BİLİK	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oyanıcılığın meyarları, xronaksiya, funksional labillik, akumodasiya haqqında məlumatı bilməli. 2. Sükunət potensialını və fəaliyyət potensialının elektrofizioloji xüsusiyyətlərini öyrənməli. 3. Əzələ təqəllüsünün mexanizmini, əzələnin tək təqəllüsü və ona təsir edən amilləri izah etməli. 4. Mərkəzi sinir sisteminin fizioloji xüsusiyyətlərini, oyanmanın yaranma proseslərini izah etməli 5. Refleks haqqında məlumatı bilməli 6. Onurğa beyninin, uzunsov, orta beyinin, ara beyininin fiziologiyasını izah etməli. 7. Vegetativ sinir sisteminin fizioloji xüsusiyyətini izah etməli.
BACARIQ	<ol style="list-style-type: none"> 8. Fizioloji tədqiqat üsullarını bilməli, sükunət və fəaliyyət potensiallarını müşahidə edən, Qalvaninin I və II təcrübələrini, Mattauci təcrübələrini qoymağı bacarmalı 9. Oyanmanın qütb və fizioloji elektroton qanunlarını təcrübədə göstərməyi bacarmalı 10. Əzələ təqəllüsünün mioqramasını almağı bacarmalı 11. Qurbanada onurğa beyinin reflekslərini, mərkəzi ləngiməni göstərməyi bacarmalı

	<p>12. Elektroensefaloqrammanı yazmağı, beyin qabığındakı neyronların fəaliyyətini törədilmiş potensialı qeyd etməyi bacarmalı</p> <p>13. Laborator işlərini sərbəst yerinə yetirmək və eksperimental heyvanlarda təcrübə qoymağı bacarmalı</p>
DAVRANIŞ	<p>14. Müəyinə materialı götürərkən etik qaydalara riayət edir</p> <p>15. Laboratoriyada işləyərkən təhlükəsizlik qaydalarına riayət etmək.</p>

Mövzu təqvim planı		Mövzular
Həftə	Nəzəri təlim	Təcrübi (tətbiqi) təlim
1	Giriş. Fiziologiyanın inkişaf tarixi. Canlı orqanizmlərin əsas xüsusiyyətləri. Orqanizmin ümumi quruluş prinsipləri (korrelyasiya, tənzim, reflektor reaksiyalar, özünü təşkil, özünü tənzim). Funksional sistemlər. Homeostaz haqqında anlayış.	Fizioloji eksperimentlərin məqsədi və təşkili. Fizioloji tədqiqat üsulları. Fizioloji eksperimentlərdə istifadə olunan cihazlar və məhlullar. 1. Fizioloji tədqiqat üsulları. 2. Fizioloji tədqiqatlarda istifadə olunan cihazlar. 3. Fizioloji tədqiqatlarda istifadə olunan alətlər və məhlullar. 4. Praktiki məşğələlərin aparılması zamanı protokolların tərtib edilməsi barədə metodik göstərişlər.
2	Oyanıcılıq. Oyanıcılığın meyarları: reobaza, xronaksiya, funksional labillik, akkomodasiya. Oyanan toxumaların qıcıqlanma qanunları. optimum və pessimum qıcıqlar, onun mexanizmi, Parabioz. Parabiozun fazaları.	Oyanan toxumaların ümumi fiziologiyası. Təcrübə işləri: 1. Sinir-əzələ preparatının hazırlanması, 2. Qıcıqlandırma üsulları. 3. Qıcıq qapısının təyini. 4. Qalvaninin I və II təcrübələri, Matteucci təcrübəsi.
3	Oyanan toxumalarda bioelektrik hadisələri. Sükunət potensialı, mənşəyi. Fəaliyyət potensialı. Fəaliyyət potensialı yaranmasının ion mexanizmi. Oyanma zamanı oyanıcılığın dəyişməsi. Membranın ion keçiriciyi və ion kanalları. Sabit cərəyanın oyanan toxumalara təsiri. (Qütb və fizioloji elektroton qanunları).	Əzələlərin fiziologiyası. Əzələ təqəllüsünün mexanizmi. Əzələ təqəllüsünün tipləri və növləri. Əzələnin işi, gücü və yorulması. Təcrübə işləri: 1. Əzələnin tək təqəllüsü və onun təhlili. 2. Əzələnin tək təqəllüsünə qıcıq qüvvəsinin, sıxlığının və temperaturun təsiri. Dışli və hamar tetanusun qeydi.
4	Əzələ fiziologiyası. Eninə-zolağlı əzələlərin funksiya və xüsusiyyətləri. Əzələ təqəllüsünün növləri. Əzələ liflərinin oyanıcılığı. Əzələnin tək təqəllüsü, təqəllüsün summası və	Saya əzələlərin fizioloji xüsusiyyətləri. Təcrübə işləri: 1. Əzələnin işi gücü yorulması 2. Əzələ təqəllüsünə kurarenin təsirini öyrənilməsi

	tetanus. Hərəkəti vahidlər. Əzələ təqəllüsünün mexanizmi.	
5	Əzələnin işi, gücü. Əzələnin yorulması. Əzələlərin iş hipertrofiyası və işsizlik atrofiyası. Səya əzələlərin fizioloji xüsusiyyətləri (elektrik fəallığı, oyanmanın nəql olunması, avtomatıyası). Səya əzələlərdə oyanma və təqəllüs arasındakı asılılıq.	Sinir liflərində impulsun ötürülmə xüsusiyyətləri. Oyanmanın nəql olunma qanunları. Sinapsların fiziologiyası. Sabit cərəyanın oyanan toxumalara təsiri Təcrübə işləri: 1. Oyanmanın ötürülməsində anatomik və fiziolojitamlığın rolu. 2. Oyanmanın ikitərəfli və izolə nəql olunmasının müşahidəsi. Oyanmanın qütb və fizioloji elektroton qanunları
6	Oyanan toxumada impulsun nəql olunma prinsipi. Sinirlərdə oyanmanın nəql olunma qanunları. Mielinli və mielinli sinir liflərində oyanmanın nəql olunması. Sinir dəstəsində fəaliyyət potensialının tərkib hissələrinə ayrılması və sinir liflərinin təsnifatı. Sinirin yorulması.	MSS-nin fiziologiyası. Onurğa, uzunsov, orta və ara beyinin fiziologiyası. Təcrübə işləri: 1. Qurbağada onurğa beyni reflekslərinin müşahidəsi. 2. Refleks müddətinin təyini (türk üsulu ilə). 3. İnsanda spinal reflekslərin müşahidəsi. 4. Mərkəzi və periferik ləngimənin müşahidəsi (İ.M.Seçenov və F.Holts təcrübələri).
7	Sinaps və sinaptik ötürülmə. Sinir əzələ birləşməsi (sinaps). Sinapsların ümumi xüsusiyyətləri. Sinir əzələ ötürücülüüyündə xolinesterazanın rolu. Sinir əzələ ötürücülüüyünə mioreleksantların təsiri. Pessimal ləngimə. Səya əzələlərdə oyanmanın sinirdən əzələyə ötürülməsinin xüsusiyyətləri.	Beyinciyn və beyin yarımkürələr qabığının fiziologiyası. MSS-nin tədqiqat üsulları. Vegetativ sinir sisteminin fiziologiyası. Təcrübə işləri: 1. Elektroensefaloqrafiya təhlili. 2. Beyin qabığındakı neyronların kimyəvi maddələrin təsirinə həssaslığının mikroionoforez üsulu ilə öyrənilməsi.
8	Mərkəzi sinir sisteminin ümumi və xüsusi fiziologiyası. MSS –da oyanmanın yayılma xüsusiyyətləri. MSS-də tormozlanma prosesləri. MSS-nin funksiyalarının tədqiqat üsulları. Onurğa beyinin, uzunsov beyinin fiziologiyası.	Vegetativ sinir sisteminin fiziologiyası. Təcrübə işləri: 1. Kerdo indeksinin təyini. 2. Ortostatik və klinikostatik probalar, dermoqrafizm.
9	Mərkəzi sinir sisteminin xüsusi fiziologiyası. Orta beyinin, ara beyinin (talamus, hipotalamus), beyinciyn, beyin sütunu retikulyar formasıyasının fiziologiyası. Baş beyin limbik törəmələrinin fiziologiyası. Böyük yarımkürələr qabığının funksiyaları.	Aralıq İmtahan

10	<p>Vegetativ sinir sistemi. Vegetativ sinir sisteminin morfofunksional xüsusiyyətləri. Simpatik, parasimpatik və metasimpatik şöbələr. Vegetativ sinir sisteminin ümumi fizioloji xüsusiyyətləri. Vegetativ sinir sisteminin mediatorları, reseptorları. Deprivasiya. Simpatik və parasimpatik sinir sisteminin fizioloji xüsusiyyətləri. Vegetativ sinir sisteminin simpatik və parasimpatik şöbələrinin funksional antaqonizmi. Trofiki funksiyası.</p>	<p>Endokrin sistemin fiziologiyası. Təcrübə işləri: 1. Adrenalinin və pituitrinin qurbağanın piqment hüceyrələrinə təsirinin müşahidəsi</p>
11	<p>Hormonlar və bioloji aktiv maddələr. Hormonların ümumi funksiyaları. Hormonların hədəf hüceyrələrlə qarşılıqlı təsiri. Hormonların hüceyrə daxili qarşılıqlı təsiri. Hipofizin, qalxanabənzər, qalxanabənzər ətraf vəzlərin hormonal funksiyaları.</p>	<p>Böyrəküstü, epifiz və timus vəzlərinin fiziologiyası. Təcrübə işi: 1. Adrenalin, asetilxolin və atropinin qurbağanın göz bəbəyinin əzələlərinə təsiri.</p>
12	<p>Endokrin sisteminin xüsusi fiziologiyası. Böyrəküstü vəzin, mədəaltı vəzin, cinsiyyət vəzlərinin, timus və epifizin hormonal funksiyaları. Toxuma mənşəli bioloji fəal maddələr. Orqanizmin funksional sistemlərində daxili sekresiya vəzlərinin rolu.</p>	<p>Analizatorların ümumi xüsusiyyətləri. Görmə analizatorunun fiziologiyası. Təcrübə işləri: 1. Görmə itiliyinin təyini.</p>
13	<p>Analizatorların ümumi fiziologiyası. Resepsiya. Reseptorların təsnifatı. Birincili və ikincili reseptorlar. Reseptiv sahələr. Analizatorların ümumi xüsusiyyətləri. Analizatorların periferik, nəqliyici və mərkəzi hissəsi. Davranışın sistem təşkilində analizatorların rolu.</p>	<p>. Eşitmə, müvazinət analizatorlarının fiziologiyası. Təcrübə işləri: 1. Səsin hava və sümük keçiriciliyinin müqayisəsi (Rinne təcrübəsi). 2. Pıçılıq ilə danışmaq zamanı eşitmə itiliyinin təyini.</p>
14	<p>Analizatorların xüsusi fiziologiyası. Görmə analizatoru. Torlu qışanın fotoreseptorları. Rəngli görmə. Rəng korluğu. Rəngli görməni izah edən nəzəriyyələr. Elektoretinoqram (ERQ). Görmə</p>	<p>Dad, qoxu, taktil analizatorlarının fiziologiyası. Ağrı hissiyatı. Təcrübə işləri: 1. Dilin dad xəritəsinin müayinəsi. 2. Qoxu reseptorlarının həssaslığının təyini 3. Ağrı hissiyatının analizi.</p>

	yolları. Gözün hərəkəti və binokulyar görmə. Yaxından və uzaqdan görmə.	
15	<p>Analizatorların xüsusi fiziologiyası. Eşitmə, taktıl, qoxu, dad, vestibulyar analizatorlar. Eşitmə analizatoru. Eşitmə yolları. Binaural eşitmə. Eşitməni izah edən nəzəriyyələr. Taktıl, vestibulyar (müvazinət), qoxu və dad analizatorları.</p> <p>Ağrı resepsiyası. Ağrının təsnifatı, yaranma səbəbləri. Ağrının neyro-kimyəvi mexanizmləri. Endogen antinosiseptiv sistem.</p>	Yekun dərs

Fənnin tədrisində istifadə ediləcək interaktiv tədris metodları	
	<ul style="list-style-type: none"> - müəhazirə, seminar, praktiki tapşırıqlar; - təqdimat və müzakirə, debatlar; - ekspert metodu; video və audio müəhazirələr; distant təhsil; - araşdırma-tədqiqat; layihə, qrup qiymətləndirməsi; - problem əsaslı öyrənmə, simulyasiyalar; - qrup işlərin yazılması və test tapşırıqların yerinə yetirilməsi və s.

Ölçmə - qiymətləndirmə		
	Qiymətləndirmə üsulları	Qiymət (bal)
	İmtahan (final)	
	Cari qiymətləndirmə (kollokvium 1)	
	Cari qiymətləndirmə (kollokvium 2)	
	Cari qiymətləndirmə (kollokvium 3)	
	Davamiyyətə görə qiymətləndirmə	
	Sərbəst iş (Tələbələrin qrup layihəsi)	
	CƏMI	

Fənn üzrə semestr ərzində (imtahana qədər və imtahanda) tələbənin topladığı balın yekun miqdarına görə onun fənn üzrə biliyinin qiymətləndirilməsi

51 baldan aşağı olduqda	“qeyri-kafi”	F
51-60 bal	“qənaətbəxş”	E
61-70 bal	“kafi”	D
71-80 bal	“yaxşı”	C
81-90 bal	“çox yaxşı”	B
91-100 bal	“əla”	A

Semestr üzrə iş yükü

Fəaliyyət	Sayı	Müddət (saat)	Cəmi iş yükü (saat)
Cari qiymətləndirmə (kollokvium)	1	2	2
Semestr imtahanı	1	1	1
Mühazirə dərsləri	15	2	30
Laboratoriya (praktik) dərsləri	15	2	30
Sərbəst hazırlıq			60
Cəmi iş yükü			123

Təvsiyə olunan ədəbiyyat

1. “ Normal fiziologiya” A.M.Məmmədov, K.V.Sudakov. 2012
2. Нормальная физиология» под редакцией акад. К.В.Судакова. 2012, 2018
3. «Tibbi fiziologiya» dərslik. R.M.Mahmudov, 2017
4. Нормальная физиология. Пособие для поступающих в резидентуру.З.Т.Бахшиева, А.Ш.Рустамзаде, А.Х.Алиев, Г.А.Гасанова. 2019
5. «Физиология человека» Г.И. Косицкого. М., «Медицина», 1985 г.

6. "Normal fiziologiyadan təcrübə məşğələləri" dərslik. A.M.Məmmədov, S.H.Hüseynov, Z.T. Əlizadə, G.Ə.Həsənova, A.E.Vələdov. 2014
7. Məmmədov A.M., Z.T. Əlizadə, Ə.Ş.Rüstənzadə. Normal fiziologiya üzrə testlər. Azərbaycan və rus dillərində. Bakı, "Təbib" nəşr-2010, 2013, 2015, 495 səh
8. Məmmədov A.M., G.Ə.Həsənova, Z.T.Əlizadə, Ə.Ş.Rüstənzadə. Normal fiziologiya üzrə testlər. İngilis dilində. Bakı, "Təbib" nəşr-2015, 495 səh

İMZALAYANLAR:

1. **Kafedra müdiri:** prof. Məmmədov Arif Məmməd oğlu

25. **Fənni tədris edən müəllimlər:** prof. Məmmədov Arif Məmməd oğlu, prof. Kazımov Əhməd Hacı oğlu, dos. Mahmudov Rəşid Mahmud oğlu, dos. İbrahimova Əzizə Şükür qızı, dos. Baxşiyeva Zəmfira Tağı qızı, dos. İsmayılov Taryel Mustafa oğlu, dos. Həsənova Gülcəmal Əmir qızı, dos. Vəliyeva Gülnarə Cəfər qızı, Dos. Əliyeva Dilarə Maqsud qızı, dos. Əliyev Aqil Xosrov oğlu, dos. Ağayeva Asya Hacı qızı, b/m. Əliyeva Sevda İbad qızı, b/m. Məmmədli Şahmar Əjdər oğlu, b/m Rüstənova Afaq Fətulla qızı, ass. Cəfərova Aygün Mirdamət qızı, ass. Qəniyeva Fidan İlqar qızı, ass. Rüstənzadə Azadə Azad, ass. Eminova Günay Aqil qızı, ass. Seyidbəyli Mehri İsa qızı, ass. Bayramov Adil Allahyar oğlu, müəl. Abaszadə Zümrüd Əmirqulu, müəl. Nəsirova Günel İlham qızı, müəl. Eyvazova Şəhla Rahid qızı, müəl. Həşimova Aysel Rafiq qızı

2. **Əmək bazarının nümayəndəsi:**

"Normal fiziologiya-2" fənninin təlim nəticələrinin ixtisas Proqramın Təlim Nəticələri ilə əlaqəliliyi											
	Fənnin Təlim Nəticələri (FTN)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Təlim nəticəsi 1										X	
Təlim nəticəsi 2									X		
Təlim nəticəsi 3								X			
Təlim nəticəsi 4											X
Təlim nəticəsi 5									X		

Təlim nəticəsi 6							X			
Təlim nəticəsi 7									X	
Təlim nəticəsi 8										
Təlim nəticəsi 9										

Fənnin tədrisinin Proqramın Təlim Nəticələri ilə əlaqə səviyyəsi					
Proqramın Təlim Nəticəsi (PTN)	Töhfə səviyyəsi*				
	1	2	3	4	5
1. Məzun Azərbaycan dövlətçiliyinin tarixi, hüquqi, siyasi, mədəni, ideoloji əsasları və müasir dünyadakı yeri və roluna dair biliklərə, Azərbaycan xalqının milli-mənəvi, mədəni-tarixi dəyərlərini ictimai həyat və fəaliyyətində tətbiq etmək və Azərbaycan dövlətinin maraqlarını qorumaq qabiliyyətinə malik olur					
2. Məzun Azərbaycan Respublikasının rəsmi dövlət dili olan Azərbaycan dili ilə yanaşı ən azı bir xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiyaya sahib olub, bu imkandan öz peşə fəaliyyətində istifadə etmək, xarici dildə gündəlik fəaliyyəti ilə bağlı ünsiyyət qurmaq, fikrini şifahi və yazılı ifadə etmək, xəstə, xəstə yaxınları, digər tibb işçiləri, cəmiyyət, müvafiq qurumlar, media ilə yazılı və şifahi ünsiyyət qurmaq, ixtisasına aid xarici ədəbiyyatdan istifadə etmək bacarığına malik olur					
3. Məzun peşəsi ilə əlaqəli elmi məlumatları toplamaq üçün sərbəst şəkildə informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından istifadə etməyi, elektron formada yazışmalar aparmağı, əldə etdiyi məlumatların və mənbələrinin dürüstlüyünü qiymətləndirməyi və elmi məlumatları peşə təcrübəsində tətbiq etməyi bacarır					
4. Məzun peşəsi ilə əlaqəli qanunvericiliyi, deontologiyayı və etik qaydaları bilir, sərbəst					

şəkildə peşə fəaliyyəti ilə məşğul olarkən peşəsi ilə əlaqəli qanunvericiliyə, qaydalara və etik prinsiplərə riayət etməyi bacarır					
5. Məzun fərdi peşəkar inkişafını planlaşdıraraq ömürboyu təhsil prinsiplərini həyata keçirməyi, xəstələrə tətbiq edilən müayinə və müalicə prosesi zamanı baş verən kritik vəziyyətlərdə və digər zəruri hallarda həmkarlarından kömək istəməyi, lazım gəldikdə öz bilik və bacarıqlarını həmkarları və digər tibb işçiləri ilə bölüşməyi, peşəsi ilə əlaqəli maarifləndirmə işi aparmağı bacarır					
6. Məzun peşəsi ilə bağlı təməl və klinik tibbi biliklərə sahib olur, təməl bilikləri sağlam və xəstəlik vəziyyətlərində, klinik halların araşdırılmasında istifadə etməyi bacarır; anamnez, müayinə, müdaxilə kimi əsas klinik bacarıqlara sahib olur və tətbiq edir					
7. Məzun fizioterapiya və tibbi reabilitasiya proseduraları üçün müvafiq qiymətləndirmə texnikalarından, alət və avadanlıqlardan istifadə edərək xəstələri qiymətləndirməyi bacarır					
8. Məzun peşəsi ilə əlaqədar müvafiq müalicə planı qurmağı, tətbiq etməyi, prosedurlar zamanı baş verən problemləri həll etməyi, müalicə prosesini izləməyi və profilaktik tibb xidmətlərində aktiv iştirak etməyi bacarır					
9. Məzun əlillərin cəmiyyətə qazandırılması üçün fəaliyyətlərdə iştirak edir, təkliflər hazırlamağı bacarır					
10. Məzun mülki müdafiənin tibb xidmətinin təşkili və fəaliyyəti məsələlərini mənimsəyir, daxili əmək intizamı qaydalarını, əməyin mühafizəsi, təhlükəsizlik texnikası və yanğına qarşı mühafizə qayda və normaları haqqında biliklərə sahib olur					

*1 Ən aşağı, 2 Aşağı, 3 Orta, 4 Yüksək, 5 Çok yüksək